

Poznajemy wielkich polskich żeglarzy

Krótką historia polskiego żeglarstwa

1919

Po I Wojnie Światowej, Polska otrzymuje pas wybrzeża morskiego o długości 147 km. W Charzykowie powstaje Stowarzyszenie Przyjaciół Żeglarstwa

1920

Polska kupuje żaglowiec "Lwów" – pierwszy w dziejach państwa statek szkoleniowy.

1924

Powstaje Yacht Klub Polski, którego pierwszym komandorem zostaje Mariusz Zaruski. Celem tej instytucji jest przygotowywanie kadr dla kształtującej się właśnie polskiej

1926

Z funduszu Komitetu Floty Narodowej, stworzonego przez Generała Zaruskiego, zakupiona zostaje fregata "Dar Pomorza", zastępując żaglowiec "Lwów".

1937

„Dar Pomorza” pod dowództwem komendanta Konstantego Macierewicza jako pierwszy polski statek okrąży przylądek Horn

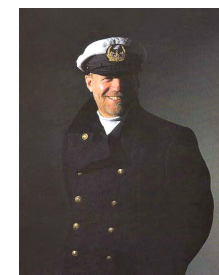

1967

Leonid Teliga jako pierwszy Polak wyrusza na samotny rejs dookoła świata, na własnoręcznie zbudowanym jachcie "Opty". W kwietniu 1969 roku ta sztuka mu się udaje. Rok później, ciężko chory, umiera.

1973

Swój samotny rejs dookoła świata na jachcie "Polonez" kończy Krzysztof Baranowski. Jako pierwszy Polak dokonuje tego na klasycznej trasie wokół trzech przylądków (Leeuwin, Dobrej Nadziei, Horn).

1978

Krystyna Chojnowska-Liskiewicz jako pierwsza kobieta w historii żeglarstwa samotnie opłynęła kulę ziemską

1980

Jako pierwszy Polak i trzeci człowiek w historii, Henryk Jaskuła na jachcie "Dar Przemysła" samotnie okrąży Ziemię bez zawijania do portów.

1983

Krzysztof Baranowski na niedawno zbudowanej "Pogorii" organizuje Szkołę pod Żaglami - dziewięciomiesięczny rejs dla młodych chłopców z całej Polski, podczas którego mieli oni pogodzić żeglarstwo z nauką.

1996

Mateusz Kusznierek zdobywa w Atenach złoty medal olimpijski, zwyciężając rywalizację w klasie Finn.

2001

Roman Paszke na jachcie Warta-Polpharma zdobywa 4. miejsce w prestiżowych regatach dookoła świata - The Race

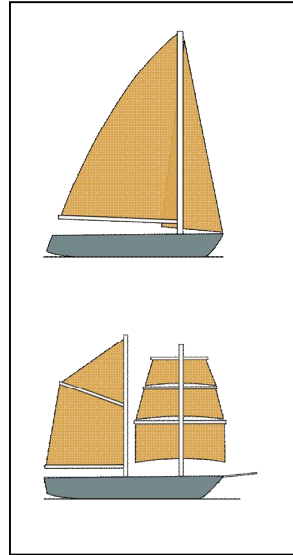
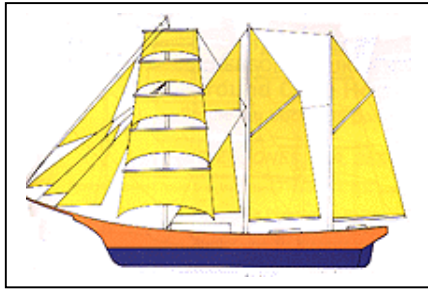
Najsłynniejsze polskie żaglowce

Żaglowcem jest każda jednostka pływająca, która za swój podstawowy napęd ma żagiel (lub większą ich ilość). Ze względu na typ ożaglowania wyróżniamy:

*jednomasztowce: slup, kuter ;

*dwumasztowce: kecz, jol, brygantyna, bryg;

*trójmasztowce: barkentyna, bark, fregata (może posiadać trzy lub więcej żagli).

Dar Pomorza

Jest jednym z największych, najstarszych, najpopularniejszych i najpiękniejszych polskich żaglowców. Jest to trzymasztowa fregata zakupiona przez społeczność Pomorza w 1929 dla Szkoły Morskiej w Gdyni. Obecnie jest to statek-muzeum, który można zwiedzać w gdyńskim porcie.

FRYDERYK CHOPIN

POGORIA

Został zbudowany w roku 1990. Jego budowa zajęła 2 lata. Fryderyk Chopin obecnie jest 3 największym dwumasztowym żaglowcem na świecie typu bryg. Żaglowiec Chopin istnieje dzięki Międzynarodowej Fundacji Szkoła Pod Żaglami Kapitana Krzysztofa Baranowskiego. Obecnie jest czarterowany na prywatne rejsy oraz odbywają się na nim rejsy w ramach "Niebieskiej Szkoły" czyli programu edukacji morskiej dla młodzieży szkół średnich.

Trójmasztowa barkentyna zbudowana w 1980 r. w Stoczni Gdańskiej. Powstała na zamówienie Telewizji Polskiej dla Bractwa Żelaznej Szekli. Pierwsze lata eksploatacji statku to realizacja przez Krzysztofa Baranowskiego rejsów, takich jak wyprawa na Antarktydę i rejsów Szkoły pod Żaglami. Od 1993 roku „Pogoria” jest eksploatowana do pływania z polską młodzieżą na pokładzie, a jej współwłaścicielem jest Polski Związek Żeglarski.

Dar Młodzieży

Łącznie do końca 2006 "Dar Młodzieży" odbył 125 podróży szkoleniowych, odwiedzając 357 portów Europy, Azji, Australii i obu Ameryk, przepłynął ponad 388 tys. mil morskich. Przeszkolił 12 024 studentów morskich uczelni z Gdyni i Szczecina, średnich szkół morskich oraz zagranicznych uczelni morskich, m.in. Regional Maritime University w Akrze.

Żaglowiec zbudowany został w Stoczni Gdańskiej im. Lenina w 1981, częściowo za składki społeczne. Uroczyste podniesienie bandery odbyło się 4 lipca 1982. Matką chrzestną została żona zasłużonego komendanta "Daru Pomorza" kpt. ż.w. Kazimierza Jurkiewicza - Helena Jurkiewicz. W 1983 wziął udział w zlocie żaglowców w Japonii, a rok później w kanadyjskim Tall Ships' Races. W latach 1987 -1988 pod dowództwem kpt. ż.w. Leszka Wiktorowicza okrążył Ziemię drogą wokół przylądka Horn. W 1992 uświetnił 500. rocznicę odkrycia Ameryki rejssem do USA.

Typ statku-żaglowiec szkolny, fregata trzy masztowa

Bandera-Polska

Port macierzysty-Gdynia

Rok, miejsce i symbol budowy-1982, Stocznia Gdańska, B95/1

Znak wywoławczy- SQLZ

Leonid Teliga

Jako pierwszy Polak samotnie opłynął Ziemię
25 stycznia 1967r. – 30 kwietnia 1969r.

Leonid Teliga urodził się 28 maja 1917r. w Rosji. Dzieciństwo i młodość spędził w Grodzisku Mazowieckim. W dzieciństwie lubił czytać i marzył o dalekich oceanach. W czasie II wojny był żołnierzem.

Leonid Teliga nie był wybitnym uczniem. Miał doskonałą pamięć, a dobre stopnie otrzymywał wtedy gdy był czymś bardzo zainteresowany.

Leonid Teliga był harcerzem. Członkowie jego drużyny sami zdobywali pieniądze na obozy. Na obozie pod Gdynią Lolek po raz pierwszy zapoznał się z obsługą kajaka i... morzem, żeglując po zatoce.

Podczas wojny między innymi był lotnikiem w Anglii w Dywizjonie 300 imienia Ziemi Mazowieckiej.

W 1947 roku Leonid Teliga wraca do Polski. Przez długie lata pracuje za trzech. Odkłada grosz do grosza na budowę własnego jachtu. Jacht dostał nazwę „Opty”, bo podobno tylko tyle miejsca na napis było na rufie.

Żaglowiec "Opty"

Jacht Opty
Port macierzysty Gdynia
Typ Konik morski
Typ ożaglowania jol
Powierzchnia ożaglowania 60 m² Liczba żagli 3
Liczba masztów 2
Długość całkowita (L) 9,85 m
Szerokość (B) 2,75 m
Zanurzenie (D) 1,56 m

Krzysztof Baranowski

Krzysztof Tadeusz Baranowski ur.26 czerwca 1938r. we Lwowie. Jako pierwszy Polak dwukrotnie opłynął samotnie kulę Ziemią. Absolwent Politechniki Wrocławskiej.

Jest twórcą Szkoły pod Żaglami, oraz organizatorem przedsięwzięć budowy dwóch żaglowców Pogoria i Fryderyk Chopin na potrzeby dwóch zrealizowanych edycji Szkoły pod Żaglami

Krzysztof Baranowski jest autorem wielu książek i filmów dokumentalnych

W 1972 roku kapitan Krzysztof Baranowski uczestniczył w słynnych transatlantycznych regatach samotnych żeglarzy na jachcie Polonez. Tuż po regatach wypłynął na Polonezie w rejs dookoła świata (jako trzeci Polak, po Władysławie Wagnerze i Leonidzie Telidze). W ciągu 272 dni pokonał 35 424 mil morskich. Rejs ten zakończył 24 czerwca 1973 roku. 2 października 1999 roku kapitan Baranowski ponownie wyruszył w rejs dookoła świata. Tym razem na jachcie Lady B. Do 30 sierpnia 2000 roku, czyli do zakończenia rejsu przeplłynął 24 tys. mil morskich.

Krystyna Chojnowska-Liskiewicz

Krystyna Chojnowska-Liskiewicz (ur. 15 lipca 1936 w Warszawie) – jachtowy kapitan żeglugi wielkiej, inżynier budowy okrętów, pierwsza kobieta na świecie, która samotnie opłynęła dookoła Ziemi na jachcie SY Mazurek.

Krystyna Chojnowska Liskiewicz o sobie:

W podróż zawsze zabieram...

"W każdy rejs biorę inne rzeczy, co innego, płynąc na północ, co innego na Seszele. Ale zawsze mam ze sobą książki. Część z nich jest niezbędna, zawierają sporą ilość wiedzy żeglarskiej, ale biorę też lektury nieobowiązkowe."

Najlepsze wakacje spędziłam w...

Wiele mamy za sobą wspaniałych wakacji, ale teraz, gdy oboje jesteśmy na emeryturze, wakacje mamy bez przerwy. I te są chyba najlepsze.

Wymarzony cel podróży...

Wiele jest takich miejsc. Chciałabym popłynąć do Irlandii, do Norwegii, jeszcze raz do Szkocji, jeszcze raz na Karaiby. Choć gdy myślę o tym ostatnim miejscu, to boję się, że teraz nie byłoby tam już tak przyjemnie jak przed 30 laty.

Pierwsza dookoła świata

Bohaterka Krystyna Chojnowska-Liskiewicz 28 marca 1976 wyruszyła w samotny rejs na jachcie "Mazurek" z Las Palmas. Trasa rejsu przebiegała przez Atlantyk, Kanał Panamski, Ocean Spokojny, Australię i wokół Afryki. Po dwóch latach, 20 marca 1978 zamknęła ona pętlę rejsu dookoła świata w pobliżu wysp Zielonego Przylądka, przepływając samotnie 28 696 mil morskich. Do Las Palmas

Mateusz Kusznierewicz

Mateusz Kusznierewicz urodził się 29 kwietnia 1975 roku w Warszawie. Przygodę z żeglarstwem rozpoczął w wieku 9 lat w Yacht Klubie Polski w Warszawie. Swój talent po raz pierwszy pokazał w 1990 r., kiedy z Mistrzostw Świata juniorów w klasie OK-Dinghy wrócił ze złotym medalem. Wkrótce zdobył w tej klasie także tytuł Mistrza Europy i dwukrotnie Wicemistrza Świata

Jego najważniejszymi osiągnięciami były:
Klasa Finn:

1 miejsce mistrzostwa Europy 1994

1 miejsce igrzyska olimpijskie w Atlancie 1996

1 miejsce mistrzostwa świata 1998

klasa Star :

1 miejsce mistrzostwa świata 2008 (z Dominikiem Życkim)

**Pracę w ramach projektu edukacji morskiej
wykonała grupa uczniów klasy V SP Nr 1 im. Jana Pawła II
w Damnicy w roku szkolnym 2012/2013**

Perły Błękitu:

Aleksandra Zbroś

Natalia Biarda

Patryk Gajewski

Nikoła Maciąg

Katarzyna Kędzia

Natalia NowakHonorata Majbroda

pod kierunkiem Iwony Kłos

**POMORSKI PROGRAM
EDUKACJI MORSKIEJ**

Damnica, maj 2013.